

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci žalobce:

A. H.,

státní příslušnost Ukrajina,

t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní

Lhoty,

zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem sídlem 702 00 Ostrava, Purkyňova 6

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra ČR,

sídlem 170 34 Praha 7, Nad Štolou 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7.8.2018 č. j. OAM-84/LE-LE05-LE24-2018

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobci nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o azylu).
2. Proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalovaného podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, kterou následně doplnil a nejprve konstatoval, že v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že jejím důvodem je obava z otce své známé, který disponuje dostatečným vlivem na to, aby mu způsobil vážnou újmu v případě, že by na Ukrajině setrval nebo se tam navrátil. Žalobce vyslovil nesouhlas se závěry žalovaného, že Ukrajina je schopna poskytnout mu dostatečnou ochranu před vážnou újmu hrozící ze strany třetích osob. Odkázal na závěry Nejvyššího správního soudu v konkrétních rozhodnutích, z nichž částečně citoval a uvedl, že v současné době na Ukrajině v žádném případě nefunguje systém, který by zaručil zabránění způsobení vážné újmy, a to právě zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících způsobení vážné újmy. Informace MZV ČR č. j. 110105/2014-LPTP ze dne 1.4.2014 dle jeho názoru nemůže obstát již pro svoji neaktuálnost. Nelze pominout všeobecné známé informace o ukrajinských bezpečnostních složkách i úřadech trpících korupcí zcela svazující ruce ukrajinské policii a znemožňující účinné a nestranné potírání kriminality a ochranu jejích obětí. Ukrajina je všeobecně považována za nejzkorumpovanější stát v Evropě. V této souvislosti odkázal na článek britského deníku The Guardian. Zvláště výrazná je pak korupce a s ní spojená nefunkčnost veřejného sektoru patrná ve fungování ukrajinské policie, která svou činnost plní jen zcela výběrově a v žádném případě ji není možné považovat za bezpečnostní sbor potřebující nestranný a alespoň zčásti efektivní přístup k potírání a předcházení kriminality. Žalobce uvedl, že v případě, že tedy v domovském státě fakticky nefungují bezpečnostní složky, které jsou zkaženy korupčním jednáním a z něj vyplývajícím nefunkčním a svévolným zneužíváním svého postavení a neplněním svých úkolů, je zcela nemístné požadovat po něm, aby využil žalovaným zmiňované prostředky ochrany proti hrozbě vážné újmy ze strany soukromých osob, a to již s ohledem na to, že by byl vystaven nebezpečí svévolného a nikoliv nestranného přístupu ze strany zkorumpovaných bezpečnostních složek, což je pravděpodobné zvláště s ohledem na postavení otce jeho přítelkyně. S ohledem na akutní a vážné ohrožení jeho života, nebylo možné požadovat, aby se obrátil se svou obavou na ukrajinskou policii, neboť ta by mu jen těžko byla ochotna a schopna poskytnout adekvátní pomoc a zastání.
3. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Konstatoval, že se zabýval otázkou, zda se žalobce jím popsanému jednání ze strany původce výhrůžek nějakým způsobem bránil a snažil se tak svoji situaci v zemi původu řešit, zda k tomu potažmo využil všech dostupných prostředků, které mu právní systém země jeho původu poskytuje. Zdůraznil, že žalobce v tomto směru neuvedl ani jediný případ, kdy by se proti jednání těchto osob vyhranil prostřednictvím jakéhokoli zákonného postupu u státních orgánů své vlasti. Tím, že nevyužil možnosti se obrátit na příslušné orgány své vlasti, naprosto rezignoval na jakoukoliv pomoc státu. V jeho případě proto nelze dojít k závěru, že by byla příslušnými ukrajinskými orgány odmítnuta ochrana jeho osoby, či že by mu byla poskytnuta ochrana byla nedostatečná, tedy že by stát nebyl schopen či ochoten mu poskytnout ochranu před takovým jednáním. Žalovaný poznamenal, že z podkladů shromážděných správním orgánem je naopak zjevné, že v případě poškození způsobeného trestnou činností existuje na Ukrajině možnost vyhledat

pomoc a že Ukrajina přijala naopak řadu ústavních reforem a reformních zákonů vztahujících se k soudní moci, bezpečnostním složkám či k boji proti korupci. Žalovaný vyslovil přesvědčení o tom, že pokud by žalobce opravdu pociťoval jím popisovanou vysokou míru obav, pak se vůči otci své bývalé přítelkyně mohl a měl bránit prostřednictvím všech dostupných prostředků, které mu nabízí právní systém země původu, stejně jako se eventuálně mohl bránit proti jakékoli případné nečinnosti, svévoli, neefektivitě či negativní angažovanosti policejních orgánů vůči své osobě. Jeho tvrzení, že jakékoli případné snahy nalézt u ukrajinských státních orgánů ochranu by byly marné, zůstávají toliko u domněnek a v rovině dohadů a jsou nepodložené jediným konkrétním důkazem. V daných souvislostech žalovaný odkázal na konkrétní rozsudky Nejvyššího správního soudu, z nichž citoval. Žalovaný dále uvedl, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí se dostatečně vypořádal se všemi skutečnostmi sdělenými žalobcem a podrobně uvedl, na základě jakých skutečností rozhodl. Pro tyto účely si obstaral dostatek aktuálních a objektivních informací o situaci na Ukrajině. V podrobnostech žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

4. Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.), v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.). Soud přitom postupoval podle § 51 odst. 1 s.ř.s. a rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se na výzvu soudu dle citovaného zákonného ustanovení ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
5. Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo zahájeno žádostí ze dne 10.5.2018. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany a v pohovoru k této žádosti žalobce uvedl, že je státním občanem Ukrajiny, ukrajinské národnosti, pravoslavného náboženského vyznání a nemá žádné politické přesvědčení. Nikdy nebyl členem žádné politické strany ani organizace, s politikou nemá nic společného. Je rozvedený, má jednoho nezletilého syna, jeho poslední místo bydliště ve vlasti byl Užhorod v Zakarpatské oblasti. Ukrajinu opustil 14. nebo 15.4.2018. Při odjezdu z Ukrajiny při hraniční kontrole žádné problémy neměl. Ukrajinu opustil proto, že si půjčil peníze na úrok a peníze nebyl schopen vrátit. Dále sdělil, že se na Ukrajinu nemůže vrátit, protože jej pronásleduje otec jeho bývalé přítelkyně. Při vyhrožování mu řekl, že mu podstrčí nějaké drogy, že to nějak zařídí, protože mu způsobil hanbu. Na Ukrajině tuto situaci nijak řešit nezkoušel. Chtěl napsat oznámení na policii, že je mu vyhrožováno, ale bál se. Přestěhováním na jiné místo Ukrajiny by svůj problém vyřešit nemohl, protože tam nikde jinde, než doma nemá práci ani bydlení.
6. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně se jedná o Zprávu Úřadu Vysokého komisaře OSN o stavu lidských práv na Ukrajině ze dne 12.12.2017, Zprávu Ministerstva zahraničí USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 20.4.2018, Zprávu organizace Freedom House „Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina“ z ledna 2018, Výroční zprávu organizace Amnesty International 2018 ze dne 22.2.2018, Výroční zprávu organizace Human Rights Watch 2018 – Ukrajina ze dne 18.1.2018, Informace oddělení zahraničních projektů odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR „Ukrajina -Situace v zemi“ ze dne 22.1.2018,

Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 107318/2017-LPTP ze dne 3.8.2017, č. j. 107283/2016-LPTP ze dne 25.7.2016 a č. j. 110105/2014-LPT1 ze dne 1.8.2014.

7. Dne 18.5.2018 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí výše uvedenými, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce přednesl, že se nechce seznámit se zprávami s tím, že na Ukrajině žije a tu situaci zná. Nechtěl se vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití a žádné doplnění podkladů pro rozhodnutí nenavrhl. Rovněž nesdělil žádné nové skutečnosti nebo informace. Prohlásil, že co chtěl, už řekl. Důvody, proč požádal o azyl také a do podrobností o svém vztahu s dívkou, kterou zmínil, zacházet nechce.
8. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické, bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Námitka žalobce, že Informace MZV č. j. 110105/2014-LPTP ze dne 1.4.2014 nemůže obstát již pro svoji neaktuálnost, není důvodná, neboť podkladem rozhodnutí žalovaného vypovídající o politické, bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině byly i informace MZV ČR z pozdějších dat, a to ze dne 25.7.2016, 3.8.2017 a 22.1.2018.
9. Tvrdil-li žalobce, že se obává vycestování do své vlasti, neboť dluží tamějším věřitelům finanční částku a dále, že má obavy z otce jeho bývalé přítelkyně, pak se nejedná o azylově relevantní důvody ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, podle něhož se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Zmíněné obavy ze soukromých osob soud považuje za hypotetické či spekulativní. Z podkladů pro rozhodnutí plyne, že žalobce má možnost obrátit se s žádostí o pomoc na státní domovské orgány. Situace žalobce tak, jak ji sám správnímu orgánu rozhodujícímu o azyl vyličil, neukazuje na odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální skupině.
10. Krajský soud podotýká, že azyl je institutem zcela výjimečným, vycházejícím z mezinárodních závazků, umožňující osobám čelícím ve své vlasti vážnému ohrožení života, zdraví nebo svobody ze zákonem striktně vymezených důvodů, nalézt ochranu v jiné zemi. V žádném případě nelze tohoto specifického prostředku využít k legalizaci pobytu v zemi, kterou si žadatel vybral pro svůj další život.
11. Co se týče neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, krajský soud uvádí, že doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, a že nemůže nebo není schopen z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se

podle tohoto zákona dle odst. 2 písm. b) považuje mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu.

12. Dle názoru soudu správní orgán posoudil individuální situaci žalobce na základě jeho tvrzení, které konfrontoval s informacemi získanými z různých zdrojů, které jsou součástí správního spisu a soud se s jeho závěry ztotožňuje. Ze skutkových zjištění učiněných správním orgánem, nelze dospět k závěru, že by státní orgány na Ukrajině nebyly schopny žalobci poskytnout ochranu před způsobením vážné újmy soukromými osobami. K tomu lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 50/2008-62, v němž soud konstatoval, že pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmu způsobenou ne státními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Pokud to však zjevné není, žadatel musí v pohovoru se žalovaným uvést, proč se na poskytovatele ochrany s žádostí neobrátil; břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti či nedostatečnosti ochrany v zemi původu tudíž leží na straně žadatele, konec citace. V případě Ukrajiny, jak plyne ze zjištění správního orgánu, se ovšem nejedná o zemi, ve které příslušné orgány vůbec nejsou schopny či ochotny poskytnout ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty. Žalobce ovšem žádnou aktivitu vůči policejní služebně či oddělení prokuratury vůbec nevyvinul a okamžitě opustil svou vlast. Z toho však nelze bez dalšího usuzovat, že státní orgány nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před pronásledováním způsobeným nestátními subjekty. Odkázat lze také na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 479/2004-41, podle kterého pro to, aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat reálně dostupné prostředky ochrany, konec citace. Skutečnost, že existují problémy v oblasti dodržování zákonů či nižší efektivnost pomoci ze strany policie u případných problémů vzniklých mezi soukromými osobami, není azylově relevantní důvod. Skutečnost, že žalobce možnosti ochrany ze strany státních orgánů dosud nevyužil, nelze klást státu původu k tíži. Tvrzení uváděná žalobcem neodůvodňují udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nedosahují hrozby vážné újmy, která je v tomto ustanovení vyžadována. Případné vycestování žalobce při zohlednění informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Závěr žalovaného, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu je správný.
13. Soud uzavírá, že neshledal vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 1 s.ř.s.
14. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce úspěch neměl a žalovanému prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u

Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 30.10.2018

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně